

СПОРАЗУМ О ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ
ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ КРАЉЕВИНЕ САУДИЈСКЕ АРАБИЈЕ

Влада Републике Србије и Влада Краљевине Саудијске Арабије (у даљем тексту: стране уговорнице);

Будући да су стране уговорнице Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству, отворене за потписивање у Чикагу 7. децембра 1944. године;

У жељи да унапреде међународни ваздухопловни систем који је заснован на тржишном надметању авио-превозилаца, уз минимално уплитање и регулисање од стране држава;

У жељи да олакшају ширење могућности у међународном ваздушном саобраћају;

Прихватајући да ефикасан и конкурентан међународни ваздушни саобраћај унапређује трговину, добробит корисника и економски развој;

У жељи да авио-превозиоцима омогуће да путницима и шпедитерима понуде различите могућности за пружање услуга по најнижим ценама које нису дискриминаторне и не представљају злоупотребу доминантне позиције на тржишту, као и у жељи да подстакну авио-превозиоце да развију и примене нове и конкурентне цене;

У жељи да обезбеде највиши степен безбедности и обезбеђивања у ваздухопловству у међународном ваздушном саобраћају и поново потврђујући велику забринутост због активности и претњи које угрожавају безбедност ваздухоплова, безбедност људи и имовине, неповољно утичу на обављање ваздушног саобраћаја и подривају поверење јавности у безбедност цивилног ваздухопловства;

Потврђујући чињеницу да је Република Србија потписала, 29. јуна 2006. године, Мултилатерални споразум између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених Нација на Косову¹ о успостављању заједничког европског ваздухопловног подручја (ЕСАА споразум);

Договориле су се о следећем:

¹ (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 од 10. јуна 1999. године)

Члан 1.

Дефиниције

Изрази употребљени у овом споразуму имају следећа значења:

- а) „Конвенција” означава Конвенцију о међународном цивилном ваздухопловству, отворену за потписивање у Чикагу 7. децембра 1944. године, а обухвата и сваки Анекс усвојен према члану 90. Конвенције, као и сваку измену и допуну Анекса или Конвенције према чл. 90. и 94. Конвенције, ако су ти Анекси и измене и допуне ступиле на снагу у државама обе стране уговорнице;
- б) „Споразум” означава овај споразум, Анекс уз Споразум и сваки протокол којим се мења и допуњује Споразум или Анекс;
- в) „органи надлежни за ваздушни саобраћај” означава, за Републику Србију, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, а за Краљевину Саудијску Арабију, Генералну цивилну ваздухопловну власт, или у оба случаја, свако друго лице или тело, овлашћено да обавља функције које сада обављају наведени надлежни органи;
- г) „одређени авио-превозилац” означава авио-превозиоца који је одређен и овлашћен према одредбама члана 3. овог споразума;
- д) „територија” има значење које је одређено у члану 2. Конвенције;
- ђ) „ваздушни саобраћај”, „међународни ваздушни саобраћај”, „авио-превозилац” и „заустављане у некомерцијалне сврхе” имају значења која су одређена у члану 96. Конвенције;
- е) „капацитет”, у односу на ваздухоплов, означава плаћени терет тог ваздухоплова који се превози на линији или делу линије, а у односу на уговорени саобраћај означава капацитет ваздухоплова који се користи у том саобраћају, помножен фреквенцијом обављања саобраћаја тог ваздухоплова у одређеном периоду на линији или делу линије;
- ж) „утврђене линије” означава линије које су утврђене у Анексу овог споразума;
- з) „уговорени саобраћај” означава редовни међународни ваздушни саобраћај који се обавља на утврђеним линијама у циљу превоза путника, пртљага, робе и поште, одвојено или у комбинацији;
- и) „тарифа” означава цене које се плаћају за превоз путника, пртљага и робе и услове према којима се те цене примењују, укључујући цене и услове за агенцијске и друге помоћне услуге, али изузимајући накнаду и услове за превоз поште;
- ј) „резервни делови” означава предмете намењене за поправку или замену на ваздухоплову, укључујући моторе;
- к) „редовна опрема” означава потрошне предмете, осим залиха и резервних делова, који се користе на ваздухоплову током лета, укључујући опрему за пружање

прве помоћи и преживљавање;

л) „накнаде корисника” означава накнаде које су уведене авио-превозиоцима за коришћење аеродрома, средстава за ваздушну пловидбу или средстава и услуга за ваздухопловну безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству;

м) „интермодални саобраћај” означава јавни превоз ваздухопловом и једним или више видова копненог превоза путника, пртљага, терета и поште, посебно или у комбинацији, уз надокнаду или у закуп;

н) „авио-превозилац који учествује у саобраћају” означава авио-превозиоца који продаје услуге у ваздушном саобраћају под својом ознаком на летовима које обавља други авио-превозилац посредством аранжмана поделе кода.

Члан 2.

Давање права

1. Свака страна уговорница даје другој страни уговорници права предвиђена овим споразумом ради обављања уговореног саобраћаја на утврђеним линијама.

2. Одређени авио-превозиоци држава страна уговорница током обављања уговореног саобраћаја на утврђеним линијама имају следећа права:

а) да лете без слетања преко територије државе друге стране уговорнице;

б) да слећу на територију државе друге стране уговорнице у некомерцијалне сврхе;
и

в) да при обављању уговореног саобраћаја слећу на територију друге стране уговорнице у местима утврђеним у Реду летења датом у Анексу овог споразума, ради укрцавања и/или искрцавања путника, робе и поште, одвојено или у комбинацији.

3. Одредбе овог члана не дају право одређеном авио-превозиоцу једне или друге стране уговорнице да укрцава путнике или утовара робу и пошту који се превозе, уз надокнаду, између места на територији државе друге стране уговорнице.

Члан 3.

Одређивање авио-превозилаца и издавање дозвола

1. Свака страна уговорница има право да одреди једног или више авио-превозилаца за обављање уговореног саобраћаја на утврђеним линијама и да о томе, писаним путем, обавести другу страну уговорницу.

2. По пријему обавештења из става 1. овог члана, органи надлежни за ваздушни саобраћај државе друге стране уговорнице, у складу са одредбама овог члана, без одлагања издају одређеном авио-превозиоцу одговарајућу дозволу за обављање саобраћаја, под условом да:

а) у случају авио-превозиоца кога је одредила Република Србија, већинско власништво и стварну контролу над авио-превозиоцем има Република Србија и/или њени држављани;

б) у случају авио-превозиоца кога је одредила Краљевина Саудијска Арабија, већинско власништво и стварну контролу над авио-превозиоцем има Краљевина Саудијска Арабија и/или њени држављани;

в) страна уговорница која одређује авио-превозиоца поступа у складу са одредбама чл. 13 и 14. овог споразума;

г) авио-превозилац поступа у складу са законима и прописима које у погледу обављања међународног ваздушног саобраћаја оправдано примењује та страна уговорнице, у складу са Конвенцијом;

д) авио-превозилац на неки други начин обавља уговорени саобраћај у складу са условима предвиђеним овим споразумом.

3. Авио-превозилац, одређен и овлашћен према одредбама овог члана, може у сваком тренутку да отпочне обављање уговореног саобраћаја, ако су испуњени остали услови предвиђени овим споразумом.

Члан 4

Повлачење и обустава дозволе за обављање саобраћаја

1. Свака страна уговорница има право да повуче дозволу за обављање саобраћаја или обустави коришћење права наведених у ставу 2. овог члана, или да одређеном авио-превозиоцу државе друге стране уговорнице пропише услове за коришћење права утврђених у члану 2. овог споразума, ако

а) није уверена да:

- у случају одређеног авио-превозиоца Републике Србије, власништво знатнијег обима и стварну контролу над тим авио-превозиоцем има Република Србија и/или њени држављани;

- у случају одређеног авио-превозиоца Краљевине Саудијске Арабије, власништво знатнијег обима и стварну контролу над тим авио-превозиоцем има Краљевина Саудијска Арабија и/или њени држављани;

б) страна уговорница која одређује авио-превозиоца не поступа у складу са одредбама чл. 13 и 14 овог споразума;

в) авио-превозилац не поступа у складу са законима и прописима које у погледу обављања међународног ваздушног саобраћаја оправдано примењује та страна уговорнице, у складу са Конвенцијом;

г) авио-превозилац на неки други начин не обавља уговорени саобраћај у складу са условима предвиђеним овим споразумом.

2. Уколико непосредно повлачење дозволе за обављање саобраћаја, обустава права или увођење услова наведених у ставу 1. овог члана није неопходно ради спречавања даљег кршења закона и прописа, то право се користи тек после консултација са другом страном уговорницом, у складу са одредбама члана 19. овог споразума.

Члан 5.

Примена закона и прописа

1. Закони и прописи државе једне стране уговорнице којима се уређује улазак, боравак и одлазак са територије њене државе ваздухоплова који обављају међународни ваздушни саобраћај и ваздушни саобраћај и навигација тих ваздухоплова док су на територији њене државе, примењују се и на ваздухоплове одређеног авио-превозиоца државе друге стране уговорнице.

2. Закони и прописи државе једне стране уговорнице који се односе на улазак, боравак и одлазак са територије њене државе путника, пртљага, посада, поште и робе, а које се односе на формалности у вези са уласком, усељењем, пасошима, царином, валутом и здравственим мерама, примењују се на путнике, посаде, пртљак, пошту и робу који се превозе ваздухопловом одређеног авио-превозиоца државе друге стране уговорнице, док су на наведеној територији.

3. Ниједна страна уговорница не даје никакве предности авио-превозиоцу своје државе над одређеним авио-превозиоцем државе друге стране уговорнице у погледу примене закона и прописа предвиђених овим чланом.

Члан 6.

Признавање потврда и дозвола

1. Потврде о пловидбености, потврде о оспособљености и дозволе које су издали или признали као важеће органи надлежни за ваздушни саобраћај државе једне стране уговорнице, а чија важност није истекла, друга страна уговорница признаје као важеће ради обављања уговореног саобраћаја на утврђеним линијама, под условом да су захтеви према којим су те потврде или дозволе издате или признате једнаки или виши од минималних стандарда који су утврђени, или могу да се утврде према Конвенцији.

2. У случају да се права и услови из дозвола или потврда наведених у ставу 1. овог члана, које сваком лицу, или одређеном авио-превозиоцу, или ваздухоплову који се користи у уговореном саобраћају издају органи надлежни за ваздушни саобраћај државе једне стране уговорнице, разликују од минималних стандарда утврђених према Конвенцији, а разлика је пријављена Међународној организацији цивилног ваздухопловства, друга страна уговорница може да захтева консултације између органа надлежних за ваздушни саобраћај ради разјашњења конкретних случајева.

3. Свака страна уговорница задржава право да, за летове изнад територије своје државе, одбије да призна као важеће потврде о оспособљености и дозволе које је њеним држављанима издао или признао надлежни орган државе друге стране уговорнице или неке друге државе.

Члан 7.

Ослобађање од плаћања царинских дажбина, накнада и такса

1. Ваздухоплови које у међународном ваздушном саобраћају користи одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице, као и њихова редовна опрема, залихе горива и мазива, резервни делови и залихе ваздухоплова (укључујући храну, пиће и дуван) који се налазе на ваздухопловима, ослобођени су од царинских и других увозних дажбина, трошкова прегледа и других сличних накнада и такса по доласку на територију државе друге стране уговорнице, под условом да та опрема, резервни делови и залихе остану на ваздухоплову док не напусте територију државе те стране уговорнице.

2. Од дажбина, накнада и такса из става 1. овог члана, изузев накнада за учињене услуге, ослобађају се:

а) гориво и мазиво намењено за снабдевање ваздухоплова којег у уговореном саобраћају користи одређени авио-превозилац државе друге стране уговорнице, чак и када ове залихе треба да се искористе на делу линије изнад територије стране уговорнице на којој су унете на ваздухоплов;

б) резервни делови и редовна опрема унети на територију једне стране уговорнице унутар подручја аеродрома, ради одржавања или поправке ваздухоплова којег у уговореном саобраћају користи одређени авио-превозилац државе друге стране уговорнице;

в) залихе ваздухоплова унете на ваздухоплов на територији једне или друге стране уговорнице унутар подручја аеродрома, у границама одређеним од стране органа надлежних за ваздушни саобраћај државе те стране уговорнице, а намењене за коришћење на ваздухоплову којим се обавља уговорени саобраћај одређеног авио-превозиоца државе друге стране уговорнице;

г) рекламни материјал, униформе и документа авио-превозиоца који немају тржишну вредност и које одређени авио-превозилац државе друге стране уговорнице користи на територији друге стране уговорнице;

Предмети наведени у овом ставу, могу да се држе под царинским надзором или контролом.

3. Редовна опрема ваздухоплова, материјал, залихе и резервни делови ваздухоплова задржани на ваздухоплову који користи одређени авио-превозилац државе једне или друге стране уговорнице, могу да се искрцају на територију државе друге стране уговорнице само уз сагласност надлежних царинских органа државе те друге стране уговорнице. У том случају, таква опрема и предмети стављају се под царински надзор, до тренутка док не напусте територију те стране уговорнице или се стављају у неки од царински дозвољених поступака, у складу са царинским прописима.

4. Ослобађања предвиђена овим чланом такође се примењују у ситуацијама када одређени авио-превозилац или авио-превозиоци државе једне стране уговорнице

закључе са другим авио-превозиоцем или авио-превозиоцима споразуме о позајмљивању или преносу предмета наведених у ставу 1. овог члана на територију државе друге стране уговорнице, под условом да та друга страна уговорница даје слична ослобађања и тим другим авио-превозиоцима.

Члан 8.

Принципи којима се уређује обављање уговореног саобраћаја

1. Одређени авио-превозиоци држава обе стране уговорнице имају правичне и једнаке могућности за обављање уговореног саобраћаја на одређеним линијама.

2. Приликом обављања уговореног саобраћаја, одређени авио-превозилац државе сваке стране уговорнице узима у обзир интересе авио-превозиоца државе друге стране уговорнице, како не би угрожавао саобраћај који тај авио-превозилац обезбеђује на целој линији или делу исте линије.

3. Уговорени саобраћај који обезбеђују одређени авио-превозиоци држава страна уговорница има за циљ обезбеђивање капацитета, при оправданом фактору оптерећења, који одговара текућим и оправдано предвиђеним захтевима за превоз путника, терета, пртљага и поште између територије држава стране уговорнице која је одредила авио-превозиоца и територије државе друге стране уговорнице. Превоз путника и терета, укључујући и пошту који се укрцавају и искрцавају у местима на утврђеним линијама на територијама држава које не одређују авио-превозиоца међусобно договарају државе стране уговорнице, будући да се капацитет односи на:

(а) захтеве саобраћаја за територију и са територије државе стране уговорнице која је одредила авио-превозиоца;

(б) захтеве саобраћаја у области кроз коју уговорени саобраћај пролази, након узимања у обзир осталих саобраћајних услуга које су успоставили авио-превозиоци држава у тој области;

(в) захтеве за даља одредишта.

4. Одређени авио-превозилац државе једне или друге стране уговорнице најкасније шездесет (60) дана од датума отпочињања уговорено саобраћаја доставља на сагласност предложени ред летења органима надлежним за ваздушни саобраћај државе друге стране уговорнице. Наведени редови летења треба да обухвате и врсту саобраћаја и ваздухоплова који се користе, као и све остале релевантне информације. Исто важи и за накнадне измене. У посебним случајевима овај рок може бити скраћен, уз сагласност наведених надлежних органа.

Члан 9.

Тарифе

1. Тарифе, које ће одређени авио-превозиоци држава страна уговорнице наплаћивати за обављање уговореног саобраћаја утврђују се на оправданим нивоима, уз поштовање свих релевантних фактора, укључујући трошкове обављања саобраћаја,

оправдану добит, карактеристике саобраћаја и тарифе других авио-превозилаца који обављају редовни ваздушни саобраћај на целој линији или делу исте линије.

2. Тарифе, из става 1. овог члана, уколико је то могуће, договарају се на основу принципа понуде и потражње на тржишту.

3. Свака страна уговорница може да захтева да органи надлежни за ваздушни саобраћај њене државе буду унапред обавештени о тарифама које се наплаћују у уговореном саобраћају, ради евиденције или спречавања неконкурентског понашања на тржишту.

4. Без ограничења у погледу примене закона о конкуренцији и заштити потрошача у државама странама уговорницама, интервенције страна уговорница се ограничавају на:

а) спречавање неоправдано дискриминаторних тарифа или праксе;

б) заштиту потрошача од тарифа које су неоправдано високе или неоправдано рестриктивне због злоупотребе доминантног положаја или уговорене праксе између авио-превозилаца; и

в) спречавање тарифа које представљају неконкурентско понашање на тржишту које вероватно или сигурно за циљ има спречавање, ограничење или угрожавање конкуренције или искључивање конкурента са линије.

5. Ниједна страна уговорница неће предузимати једностране мере ради спречавања увођења или продужења тарифе коју су, за обављање уговореног саобраћаја, предложили за наплату или наплаћују одређени авио-превозиоци државе једне или друге стране уговорнице. Уколико једна или друга страна уговорница сматра да било која таква тарифа није у складу са одредбама овог члана, она може захтевати консултације и обавестити другу страну уговорницу о разлозима свог незадовољства четрнаест (14) дана након што јој се тарифа достави на увид. Ове консултације се одржавају најкасније тридесет (30) дана по пријему захтева.

Члан 10.

Директан транзит

1. Путници, пртљак и роба у директном транзиту преко територије државе једне стране уговорнице, који не напуштају простор на аеродрому намењен за ту сврху, подлежу само упрошћеној контроли, осим у погледу мера обезбеђивања против аката насиља, као и превоза наркотика и психотропних супстанци.

2. Пртљак и роба у директном транзиту преко територије државе једне стране уговорнице ослобођени су од царинских дажбина, такса и накнада на територији државе те стране уговорнице.

Члан 11.

Накнаде корисника

1. Свака страна уговорница одређује аеродром или аеродроме на својој територији које користи одређени авио-превозилац државе друге стране уговорнице на утврђеним линијама и одређеном авио-превозиоцу државе друге стране уговорнице обезбеђује средства комуникације, ваздухопловна постројења и метеоролошка средства, као и друге услуге које су потребне за обављање уговореног саобраћаја.
2. Ниједна страна уговорница не уводи, нити дозвољава да се одређеном авио-превозиоцу државе друге стране уговорнице уведу накнаде корисника које су веће од накнада које се наплаћују авио-превозиоцу њене државе који сличним ваздухопловом обављаја сличан редован међународни ваздушни саобраћај и користи с тим повезана средства и услуге.
3. Свака страна уговорница може да захтева консултације о накнадама корисника, као и о свакој измени накнада.

Члан 12.

Комерцијалне активности

1. Одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице има право да, на територији државе друге стране уговорнице, отвори представништво у циљу промоције ваздушног саобраћаја и продаје услуга превоза, као и продаје других помоћних производа и пружања услуга потребних за обављање ваздушног саобраћаја, у складу са законима и прописима државе те друге стране уговорнице.
2. Одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице има право да, у складу са законима и прописима државе друге стране уговорнице којима се регулише улазак, боравак и запошљавање, доведе и омогући рад руководећем, техничком, оперативном и другом специјализованом особљу потребном за обављање уговореног саобраћаја. Наведено особље може, по избору одређеног авио-превозиоца или авио-превозилаца државе једне стране уговорнице, бити сопствено особље или може користи услуге особља било које друге организације, привредног субјекта или авио-превозиоца који послују на територији државе друге стране уговорнице и овлашћени су да пружају такве услуге другим авио-превозиоцима. У складу са законима и прописима, свака страна уговорница на реципрочним основама и уз минимална одлагања издаје неопходне радне дозволе, визе и друга слична документа представницима и особљу наведеним у овом ставу.
3. Одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице има право да продаје услуге превоза на територији државе друге стране уговорнице користећи сопствена превозна документа, у складу са законима и прописима државе те друге стране уговорнице. Продаја се врши непосредно у представништима одређених авио-превозилаца, или преко овлашћених агената.

4. Свака страна уговорница даје одређеном авио-превозиоцу државе друге стране уговорнице право да, на захтев, а по измирењу пореских обавеза авио-превозиоца према прописима државе те стране уговорнице, слободно пренесе вишак прихода који је остварен на територији државе те стране уговорнице у вези са обављањем међународног ваздушног саобраћаја.
5. Пренос се врши у складу са законима и прописима државе стране уговорнице са чије територије се обавља пренос средстава и подлеже само уобичајеним накнадама које банке наплаћују за обављање таквих трансакција.
6. Уколико једна страна уговорница уведе ограничења на пренос прихода које је остварио одређени авио-превозилац државе друге стране уговорнице, другопоменућа страна има право да уведе реципрочне мере одређеном авио-превозиоцу државе прве стране уговорнице.
7. У случају да између страна уговорница постоји споразум о избегавању двоструког опорезивања или преносу средстава, примењују се одредбе тог споразума.

Члан 13.

Обезбеђивање у ваздухопловству

1. У складу са својим правима и обавезама према међународном праву, стране уговорнице поново потврђују да обавеза једне стране према другој да обезбеђује цивилно ваздухопловство од незаконитих радњи, представља саставни део овог споразума. Без ограничавања њихових права и обавеза према међународном праву, стране уговорнице посебно поступају у складу са одредбама Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима, потписане у Токију, 14. септембра 1963. године, Конвенције о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова, потписане у Хагу, 16. децембра 1970. године, Конвенције о сузбијању незаконитих аката уперених против безбедности цивилног ваздухопловства, потписане у Монтреалу, 23. септембра 1971. године и Протокола о сузбијању незаконитих аката насиља на аеродромима који служе међународном цивилном ваздухопловству, којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконитих аката уперених против безбедности цивилног ваздухопловства, потписаног у Монтреалу, 24. фебруара 1988. године и Конвенције о обележавању пластичних експлозива ради њиховог откривања, отворене за потписивање у Монтреалу 1. марта 1991. године, као и било које друге конвенције и протокола о обезбеђивању у ваздухопловству који су обавезујући за стране уговорнице.
2. Стране уговорнице, на захтев, пружају једна другој сву потребну помоћ ради спречавања незаконитих отмица цивилних ваздухоплова и других незаконитих радњи уперених против безбедности тих ваздухоплова, њихових путника и посаде, аеродрома и уређаја за ваздушну пловидбу и било које друге опасности уперене против обезбеђивања цивилног ваздухопловства.
3. Стране уговорнице, у међусобним односима, поступају у складу са одредбама о обезбеђивању у ваздухопловству утврђеним од стране Међународне организације цивилног ваздухопловства у Анексима уз Конвенцију, у мери у којој се те одредбе о обезбеђивању примењују на стране уговорнице и захтевају да корисници ваздухоплова

уписаних у регистар њихове државе или корисници ваздухоплова чије је седиште или стално боравиште на територији њихове државе, као и корисници међународних аеродрома на територији њихове државе, поступају у складу с наведеним одредбама о обезбеђивању у ваздухопловству.

4. Свака страна уговорница се слаже да од корисника ваздухоплова из става 3. овог члана може да захтева да поштују одредбе о обезбеђивању у ваздухопловству наведене у истом ставу које друга страна уговорница захтева за улазак на, одлазак са или за време боравка на територији државе друге стране уговорнице.

5. Свака страна уговорница омогућава да се на територији њене државе ефикасно примењују мере за заштиту ваздухоплова и преглед путника, посада, ручног пртљага, пртљага, робе и залиха ваздухоплова пре и за време укрцавања или утовара. Свака страна уговорница позитивно разматра сваки захтев друге стране уговорнице за примену оправданих посебних мера обезбеђивања због одређене претње.

6. У случају појаве неког инцидента или претње инцидентом незаконите отмице цивилног ваздухоплова или неких других незаконитих аката уперених против безбедности тих ваздухоплова, њихових путника и посаде, аеродрома или уређаја за ваздушну пловидбу, стране уговорнице помажу једна другој на тај начин што олакшавају комуникацију и предузимају друге одговарајуће мере за брзо и безбедно окончање таквог инцидента или претње инцидентом.

7. Ако једна страна уговорница има проблема у погледу одредби о обезбеђивању у ваздухопловству садржаних у овом члану, органи надлежни за ваздушни саобраћај државе једне или друге стране уговорнице могу да захтевају хитне консултације за органима надлежним за ваздушни саобраћај државе друге стране уговорнице, у складу са одредбама члана 19. овог споразума.

Члан 14.

Ваздухопловна безбедност

1. Свака страна уговорница може, у свако доба, да захтева консултације о стандардима безбедности, у свакој области која се односи на посаде, ваздухопловне објекте, ваздухоплове или њихово коришћење, које је усвојила друга страна уговорница. Консултације се одржавају у року од тридесет (30) дана од дана подношења захтева.

2. Уколико, после консултација, једна страна уговорница закључи да друга страна уговорница не одржава и не спроводи ефикасно стандарде безбедности у било којој од области из става 1. овог члана, који су барем једнаки или већи од минималних стандарда утврђених у то време према Конвенцији, прва страна уговорница обавештава другу страну уговорницу о тим закључцима и мерама које сматра потребним за усклађивање са тим минималним стандардима, а друга страна уговорница предузима одговарајуће мере. Уколико друга страна уговорница не предузме одговарајуће мере у року од петнаест (15) дана од дана пријема обавештења или у дужем року који може да се договори, настаје основ за примену члана 4. овог споразума.

3. У складу са чланом 16. Конвенције, сваки ваздухоплов који користи одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице у саобраћају за територију или са територије државе друге стране уговорнице може, док је на територији државе друге стране уговорнице, да буде подвргнут прегледу од стране овлашћених представника друге стране уговорнице, на ваздухоплову и око ваздухоплова, под условом да то не доводи до неоправданог кашњења у обављању саобраћаја. И поред обавеза наведених у члану 33. Конвенције, циљ овог прегледа је да се провери важност докумената ваздухоплова и докумената посаде, као и да се провери да ли опрема ваздухоплова и стање ваздухоплова одговарају стандардима утврђеним у то време према Конвенцији (у даљем тексту „преглед на платформи”).

4. Уколико такав преглед на платформи или низ прегледа на платформи дају повод за:

а) озбиљну забринутост да неки ваздухоплов или коришћење неког ваздухоплова није у складу са минималним стандардима утврђеним у то време према Конвенцији; или

б) озбиљну забринутост да постоји недостатак ефикасног одржавања и спровођења стандарда безбедности утврђених у то време према Конвенцији,

страна уговорница чији овлашћени представници врше преглед може да закључи, у складу са одредбама члана 33. Конвенције, да захтеви према којима су потврде или дозволе тог ваздухоплова или посаде тог ваздухоплова издате или признате или захтеви према којима се тај ваздухоплов користи нису једнаки или већи од минималних стандарда утврђених према Конвенцији.

5. У случају да приступ у циљу вршења прегледа на платформи ваздухоплова који користи одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице, у складу са ставом 3. овог члана, буде ускраћен од стране представника тог авио-превозиоца, та друга страна уговорница може да закључи да настаје озбиљна забринутост, наведена у ставу 4. овог члана и да донесе закључке наведене у том ставу.

6. Свака страна уговорница задржава право да одмах обустави или измени дозволу за обављање саобраћаја одређеном авио-превозиоцу државе друге стране уговорнице у случају да закључи, било на основу прегледа на платформи, низа прегледа на платформи, ускраћивања приступа ради прегледа на платформи, консултација или на други начин, да је непосредан поступак неопходан за безбедно обављање саобраћаја.

7. Сваки поступак једне стране уговорнице, у складу са ст. 2. или 6. овог члана, обуставља се када престану да постоје разлози за предузимање тих поступака.

Члан 15.

Достављање статистичких података

Органи надлежни за ваздушни саобраћај државе једне стране уговорнице достављају органима надлежним за ваздушни саобраћај државе друге стране уговорнице, на захтев, информације и статистичке податке који се односе на уговорени саобраћај обављен од стране одређених авио-превозилаца за и са територије државе друга страна уговорнице и које уобичајено припремају и достављају одређени авио-превозиоци или органи

надлежни за ваздушни саобраћај. Подаци обухватају информације о обиму, расподели, пореклу и одредишту саобраћаја. Достава додатних статистичких података о саобраћају, које органи надлежни за ваздушни саобраћај државе једне стране уговорнице могу захтевати од органа надлежних за ваздушни саобраћај државе друге стране уговорнице, предмет је договора и сагласности две стране уговорнице

Члан 16.

Закуп ваздухоплова

1. Једна или друга страна уговорница може, за обављање саобраћаја дефинисаног овим споразумом, забранити коришћење закупљених ваздухоплова, који не испуњавају захтеве предвиђене чл. 13. и 14. овог споразума.
2. Сходно ставу 1. овог члана, одређени авио-превозиоци држава сваке стране уговорнице могу обављати саобраћај према овом споразуму користећи:
  - а) ваздухоплов закупљен без посаде од било ког предузећа, укључујући и друге авио-превозиоце;
  - б) ваздухоплов закупљен са посадом од других авио-превозилаца државе стране уговорнице;
  - в) ваздухоплов закупљен са посадом од авио-превозилаца државе друге стране уговорнице;
  - г) ваздухоплов закупљен са посадом од треће државе,

под условом да сви авио-превозиоци који учествују у аранжманима наведеним под б), в) и г) поседују одговарајућа одобрења и испуњавају захтеве које ови аранжмани подразумевају.

3. Предложени аранжмани закупа подлежу сагласности органа надлежних за ваздушни саобраћај држава обе стране уговорнице. Одређени авио-превозилац који предлаже коришћење закупљеног ваздухоплова у најкраћем року доставља свакој страни уговорници обавештење о условима предложеним за дефинисање овим аранжманима.

4. Међутим, органи надлежни за ваздушни саобраћај не одлажу одобрење аранжмана у којим одређени авио-превозилац или авио-превозиоци државе једне или друге стране уговорнице закупљују ваздухоплов у ванредним ситуацијама, под условом да наведени аранжман не траје дуже од 90 дана и да су органи надлежни за ваздушни саобраћај обавештени о овим аранжманима, укључујући и природу ванредне ситуације.

Члан 17.

Интермодални саобраћај

Одређени авио-превозиоци држава сваке стране уговорнице имају право да, у вези са обављањем уговореног саобраћаја, ангажују било који вид копненог превоза за и из било ког места на територијама држава страна уговорница или трећих држава. Авио-превозиоци могу, по нахођењу, самостално обављати копнени превоз или га посредством аранжмана, укључујући и аранжман поделе кода, обављати са другим превозницима. Овакав интермодални саобраћај може бити понуђен на целој линији или

у комбинацији делимично ваздушним, делимично копненим путем, под условом да су путници и шпедитери обавештени о свим пружаоцима услуга предметног превоза.

Члан 18.

Подела кода/Аранжмани о сарадњи

1. У складу са законима и прописима државе стране уговорнице која га одређује, одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице може, при обављају и одржавању уговореног саобраћаја на одређеним линијама, да закључује комерцијалне аранжмане о сарадњи, укључујући и, али не ограничавајуће се на, аранжмане заједничког улагања, „block-space” или поделе кода са:

- а) авио-превозиоцем или авио-превозиоцима државе те стране уговорнице; и/или
- б) авио-превозиоцем или авио-превозиоцима државе друге стране уговорнице; и/или
- в) авио-превозиоцем или авио-превозиоцима треће државе.

2. Права наведена у ставу 1. овог члана могу бити коришћена само под условом да:

а) сви авио-превозиоци имају одговарајућа саобраћајна права и/или одобрења за обављање саобраћаја на линији или делу линије; и

б) у погледу продаје путничких карата, авио-превозилац јасно назначи купцу на месту продаје да је реч о аранжману поделе кода, о томе који авио-превозилац ће обављати саобраћај на сваком делу линије и са којим авио-превозиоцем или авио-превозиоцима путник ступа у уговорни однос.

3. Капацитет који одређени авио-превозилац нуди као превозилац који учествује у саобраћају другог авио-превозиоца не урачунава се у укупни капацитет стране уговорнице која одређује авио-превозиоца који учествује у саобраћају.

Члан 19.

Консултације

1. Свака страна уговорница или органи надлежни за ваздушни саобраћај њене државе могу, у сваком тренутку, да захтевају консултације са другом страном уговорницом или са органима надлежним за ваздушни саобраћај њене државе.

2. Консултације које захтева једна од страна уговорница или органи надлежни за ваздушни саобраћај њене државе, започињу у року од шездесет (60) дана од дана пријема писаног захтева, осим ако се друкчије не договори.

Члан 20.

Решавање спорова

1. Уколико између страна уговорница дође до спора у погледу тумачења или примене овог споразума, стране уговорнице настоје, пре свега, да спор реше преговорима.

2. Уколико стране уговорнице не реше спор преговорима, могу исти упутити на одлучивање одређеном лицу или телу. Уколико се о томе не договоре, спор се, на захтев једне или друге стране уговорнице, подноси на одлучивање Арбитражном суду који се састоји од три арбитра, од којих по једног именује свака страна уговорница, а тако именовани абритри одређују трећег арбитра. Свака страна уговорница именује једног арбитра у року од шездесет (60) дана од дана када једна или друга страна уговорница прими, дипломатским путем, од друге обавештење којим се захтева арбитража спора пред таквим судом, а трећи абитар се одређује у року од наредних шездесет (60) дана. Уколико једна или друга страна уговорница не именује арбитра у наведеном року или ако трећи арбитар не буде одређен у наведеном року, једна или друга страна уговорница може да захтева од председника Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства да одреди арбитра или арбитра, у зависности од случаја. Уколико је председник Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства држављанин државе једне или друге стране уговорнице, од потпредседника Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства, који је држављанин треће државе, може се захтевати да изврши потребна именованја. У том случају, трећи арбитар је држављанин треће државе и врши дужност председника Арбитражног суда.

3. Арбитражни суд сам утврђује свој поступак.

4. Свака страна уговорница сноси трошкове арбитра којег је именовала, као и свог представљања у арбитражном поступку. Стране уговорнице равномерно сnose трошкове председника и све друге трошкове.

5. Стране уговорнице се обавезују да поштују сваку одлуку Арбитражног суда.

6. Накнаде и трошкове председника Арбитражног суда подједнако сnose стране уговорнице, укључујући и трошкове Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства. Свака страна уговорница сноси трошкове арбитра који је заступа.

Члан 21.

Измене и допуне

1. Уколико једна или друга страна уговорница сматра да је потребно да се измени и допуни било која одредба овог споразума, може да захтева одржавање консултација између органа надлежних за ваздушни саобраћај држава страна уговорница, у складу са чланом 19. овог споразума.

2. Измене и допуне овог споразума ступају на снагу датумом пријема последње дипломатске ноте, којом се стране уговорнице обавештавају да су испуњене све унутрашње процедуре за ступање на снагу таквих измена.

3. Све измене и допуне Анекса могу да се договоре непосредно између надлежних органа за ваздушни саобраћај држава страна уговорница и ступају на снагу када се потврде разменом дипломатских нота.

Члан 22.

Регистрација Споразума

Овај споразум и све измене и допуне овог споразума или Анекса региструје код Међународне организације цивилног ваздухопловства она страна уговорница на чијој територији се обавља потписивање Споразума.

Члан 23.

Усаглашеност са мултилатералним споразумима

У случају да ступи на снагу неки мултилатерални споразум који се односи на било које питање обухваћено овим споразумом, а који су прихватиле обе стране уговорнице, одредбе овог споразума и Анекса се мењају како би се ускладиле са одредбама тог мултилатералног споразума.

Члан 24.

Престанак важења споразума

Једна или друга страна уговорница може, у свако доба, да достави другој страни уговорници обавештење о својој намери да откаже овај споразум. Такво обавештење се истовремено доставља и Међународној организацији цивилног ваздухопловства. У том случају, овај споразум престаје да важи дванаест (12) месеци од дана када друга страна уговорница прими обавештење, осим ако стране уговорнице споразумно не повуку обавештење о престанку важења пре истека наведеног рока. Уколико друга страна уговорница не потврди пријем, сматраће се да је обавештење примљено четрнаестог (14.) дана од дана пријема обавештења од стране Међународне организације цивилног ваздухопловства.

Члан 25.

Ступање на снагу

Овај споразум ступа на снагу датумом пријема последње дипломатске ноте којом једна страна уговорница обавештава другу страну уговорницу да су спроведене све унутрашње процедуре за његово ступање на снагу.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписани, прописно овлашћени од својих Влада, потписали овај споразум.

Сачињено у ..... дана ..... 20 . године у два оригинална примерка, сваки на српском, арапском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако аутентични. У случају разлика у тумачењу, меродаван је текст на енглеском језику.

ЗА
ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЗА
ВЛАДУ КРАЉЕВИНЕ САУДИЈСКЕ
АРАБИЈЕ

Анекс

1. РЕД ЛЕТЕЊА

1. Линије на којима одређени авио-превозилац Републике Србије може да обавља саобраћаја у оба правца:

Места у Републици Србији	Места међуслетања	Места у Краљевини Саудијској Арабији	Места даље
Било које место	Било које место	Џеда, Ријад и Дамам	Било које место

Одређени авио-превозилац Републике Србије може, на сваком лету, да изостави слетање у било ком месту међуслетања и месту даље утврђеном у овом одељку, под условом да саобраћај отпочиње у месту у Републици Србији.

2. Линије на којима одређени авио-превозилац Краљевине Саудијске Арабије може да обавља саобраћаја у оба правца:

Места у Краљевини Саудијској Арабији	Места међуслетања	Места у Републици Србији	Места даље
Било које место	Било које место	Београд, Ниш	Било које место

Одређени авио-превозилац Краљевине Саудијске Арабије може, на сваком лету, да изостави слетање у било ком месту међуслетања и месту даље утврђеном у овом одељку, под условом да саобраћај отпочиње у месту у Краљевине Саудијске Арабије.

2. НАПОМЕНЕ

1. Одређени авио-превозилац може, по свом нахођењу, да изостави места међуслетања и места даље на појединим или свим летовима, под условом да такав саобраћај отпочиње или завршава на територији државе која је одредила авио-превозиоца.

2. Одређени авио-превозиоци држава страна уговорница могу да опслужују сва места међуслетања и места даље без коришћења права пете слободе.

3. Одређени авио-превозиоци држава страна уговорница могу да обављају саобраћај за/из сваког места међуслетања и за/из места даље са коришћењем пуних права пете слободе, без икаквих ограничења у било ком типу саобраћаја (путничком, робном, одвојено или у комбинацији), по добијању сагласности од органа надлежних за ваздушни саобраћај држава страна уговорница.